

*Доц. д-р Роска Петкова,
първи зам.-декан на Стопанския факултет на ВТУ*

СЪЗДАВАНЕТО НА СТОПАНСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ КАТО ХРОНОЛОГИЯ И ЕМОЦИЯ (ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА ПЪРВИЯ ЗАМ.-ДЕКАН НА СТОПАНСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА ВТУ)

Как се наливаха основите?

В началото бе идеята: да се създаде общо звено (съвместен факултет) от две различни институции, работещи в сферата на образованието и науката – идея, колкото логична и проста, толкова и нетрадиционна и нова. Тя се роди в главите на двама ентузиаста – проф. д.и.н. Иван Димов (тогавашен ръководител на катедра „Политическа икономия“ към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Велико Търново и проф. д.и.н. Кирил Киряков, бивш директор на ИИ на БАН – и двамата, изправени в периода на главоломните промени в българската икономика и политика, пред жизнения въпрос за опазването и развитието на потенциала и авторитета на своите организации. Шанс за реализация на идеята даде доц. д-р Владимир Попов, ректор по това време на Великотърновския университет, както и академичното ръководство на БАН в лицето на акад. Йордан Малиновски.

Така на 1.IV.1992 г. бе сключено първото по рода си уникално Споразумение между двете институции за създаването на съвместен Стопански факултет към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ИИ на БАН. Изграден бе общ Факултетен съвет, определящ насоките в дейността му. На паритетен принцип бяха избрани и органите за неговото управление.

Започна се с разработването на учебните планове и програми по дисциплини – непознати и за самите нас, преподавателите. Опит в страната в тази област също нямаше. И се появи страхът, съмнението: ще успеем ли? Имаше обаче и приливи на жар и ентузиазъм, и най-вече на „любопитство“ към академичната практика и успехи в развитите страни. ”Някои, някъде работят по подобни програми! Време е да се научим и ние!”

Навременна, неоченима помощ в това отношение ни оказа Британския съвет и предложения от него проект за развитие на плановете за обучение в областта на управлението на икономиката в пазарни условия. Проектът, реализиран съвместно със South Bank University, Лондон, изигра своята роля в няколко направления: първо, повдигна крайчеца на завесата, зад която дотогава оставаха скрити за повечето от нас, практиката и проблемите на „западното“ висше образование; второ, засили интереса ни към проблематиката, към начина на нейното излагане, към методите на обучение, но най-вече катализира диренето на „новости“, откри ново поле за осмисляне и оценяване на българските проблеми в науката, в образованието, в стопанската практика; трето, позволи с помощта на фонд “Know How” осигуряването на основния, първичен фонд учебна и научна литература за специализираната библиотека към Факултета; четвърто, повиши самочувствието и увереността в собствените ни сили. Ние повярвахме, че можем!

Втори подобен съвместен проект с университета в Манчестер, реализиран по линията на програмата „Темпус“, затвърди това самочувствие.

През учебната 1992/1993 г. бе приет първият випуск студенти в новооткрития Стопански факултет по специалностите „Фирмено управление“, „Маркетинг“, „Финанси (организиране пазари)“, „Управление на кооперациите“.

Тръгнахме на път!

Тръгнахме като отбор, сформирани обаче от две групи, имащи различен опит, нагласи, самочувствие и страхове – тази на преподавателите от Университета и другата – на учените-изследователи от ИИ на БАН. Да изгоним стаеното в очите недоверие помежду ни, да се превърнем в екип – беше поредното предизвикателство пред нас. Успяхме – залагайки на общността на целите; на равнопоставеността при вземането на решения; на признаването на предимствата на другия, учейки се взаимно в процеса на работата. Обедини ни чувството за уникалност на делото, което градим.

Пътят не беше лек. Имаше и умора, понякога и разочарования, колебания. Допускахме и грешки. Но ги изправяхме. Усещахме, че силата набъбва в нас. А тя идваше от младото попълнение, което вече сами създавахме. Традициите и опита в подготовката на докторанти на ИИ на БАН допринесе за бързото израстване на асистентския състав, а съвместната работа в катедрите – насърчи изследванията и тяхната връзка с преподаването.

Полегът

Имам чувството, че Факултетът „полетя“ с разработването на първата магистърска програма по „Бизнесадминистрация“, (тук магнах „наричана тогава Стопанско управление“, защото ние започнахме да разработваме програмата като БА) последвана от магистърска програма по здравен мениджмънт, финанси, маркетинг и др. Тези програми фокусираха вниманието на регионалния бизнес върху факултета. Ние бяхме забелязани и оценени. А оценката бяха пълните зали със студенти – работещи жени и мъже, с опит в практиката и желание да прогресират.

Доброто партньорство с общинските власти, с местните структури на организациите на работодателите и НТС и най-вече реализацията на завършилите наши студенти като ръководители, бизнесмени, администратори и т.н. подкрепиха чувството ни за „летене“. Работехме с удоволствие и имахме нови надежди и амбиции.

Апогеят

Апогеят настъпи, когато част от магистърското обучение организирахме на територията на ИИ на БАН, София. Налице бяха всички условия за качествено обучение в магистратура: модерни учебни зали и пособия; квалифициран преподавателски състав; богата библиотека; широк фонд научни резултати от изследвания в Института; административно обслужване на студентите; битово осигуряване на лекторите от ВТУ.

Условията бяха оползотворени докрай. Постигна се възможно най-доброто качество на обучение в страната в магистърските програми програмите по бизнес администрация, маркетинг, финанси на предприятията, банково дело. Основания за това твърдение са не само интересът към тях, проявен от випускниците на други университети, но и резултатите от анкетата със завършилите вече при нас магистри, голяма част от които служители в централни ведомства в страната, в чуждестранни фирми, инвестирали у нас, в големи български организации.

Чувствахме се на върха, не защото ни хвалеха, а защото ни предпочитаха, защото Факултетът доказва възможностите си в тази област на национално ниво.

За съжаление, там където има успехи, има и завист. Когато тя успее да се облече в недално-видни административни решения на безотговорни властници, тя ранява не един, а всички. Но това се усеща по-късно.

Няма логична причина за спирането на това обучение!!!

Защитаваме достойно името си

Животът продължава! Защитаваме достойно името си! Защитаваме го с много труд, с любов и всеотдайност и ...с нови надежди. Защитаваме го, отваряйки се към света, към науката, към практиката.